

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АРХІТЕКТУРИ, БУДІВНИЦТВА ТА ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

 Л.Р.ГНАТЮК

« 10 » 06 2022 р.

ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЮ «БАКАЛАВР»
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 022 «ДИЗАЙН»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ДИЗАЙН»

Тема: «ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРІВ МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ»

Виконавець: студентка групи 401 ШАПОВАЛ Катерина Валентинівна

Керівник: к. арх., доцент, доцент КДІ ГНАТЮК Лілія Романівна

Нормоконтролер: д.т.н., професор КДІ ОМЕЛЬЯНЕНКО Максим Вікторович

Київ 2022

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет архітектури, будівництва та дизайну

Кафедра дизайну інтер'єру

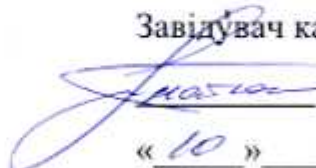
Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн»

Освітньо-професійна програма «Дизайн»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Л.Р.ГНАТЮК

« 10 » 05 2022 р.

ЗАВДАННЯ

на виконання дипломного проекту

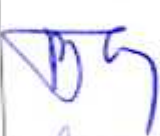

Шаповал Катерини Валентинівни

1. Тема дипломного проекту «Дизайн інтер'єрів музичної школи» затверджена наказом ректора від « 04 » 04 2022 р. № 337/ст.
2. Термін виконання проекту: з 10.05.2022 по 12.06.2022
3. Вихідні дані до проекту: технічне завдання, генеральний план ділянки, плани поверхів, розрізи
4. Зміст пояснювальної записки: завдання на виконання дипломного проекту, реферат, зміст, вступ, три розділи основної частини, висновки, список використаних джерел, додатки.
5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу: схема генплану з благоустроєм території, план до та після перепланування, зонування простору, план з розташуванням меблів, плани стелі та підлоги, розгортки стін приміщень, перспективні зображення інтер'єрів, креслення авторських розробок предметів наповнення інтер'єру, 3d-макети, роздатковий матеріал.

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1.	Зібрати матеріали щодо світової та вітчизняної практики, вимог до проектування дизайну медіатеки	10.05.2021 – 17.05.2021	
2.	Виконати пошукові ескізи закладу	17.05.2021 – 19.05.2021	
3.	Розробити дизайн-концепцію інтер'єрів медіатеки та план благоустрою	17.05.2021 – 19.05.2021	
4.	Розробити поповерхові плани, виконати розстановку меблів відповідно до функціонального зонування	20.05.2021 – 26.05.2021	
5.	Виконати плани підлоги з підбором необхідних підлогових покриттів	23.05.2021 – 26.05.2021	
6.	Виконати плани стелі з розташуванням освітлювальних приладів	23.05.2021 – 26.05.2021	
7.	Виконати розгортки стін 5х приміщень	27.05.2021 – 05.06.2021	
8.	Виконати візуалізацію інтер'єрів у комп'ютерній 3D графіці	27.05.2021 – 09.06.2021	
9.	Виконати робочі креслення розроблених об'єктів	05.06.2021 – 07.06.2021	
10.	Виконати 3d-макети розроблених об'єктів	08.06.2021 – 11.06.2021	
11.	Оформити пояснювальну записку до диплому згідно затверджених вимог	20.05.2021 – 31.05.2021	
12.	Виконати компонування планшетів	01.06.2021 – 03.06.2021	
13.	Скомпонувати папку дипломного проекту та підготувати роздатковий матеріал	06.06.2021 – 10.06.2021	
14.	Підготувати доповідь захисту та презентацію у PowerPoint	08.06.2021 – 12.06.2021	

7. Консультанти з окремих розділів

Назва розділу	Консультант (посада, П.І.Б.)	Дата, підпис	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Нормативна база	проф.КДІ, д.т.н., проф. Омельяненко Максим Вікторович		
Конструктивне вирішення	проф.КДІ, д.арх., проф. Чернявський Володимир Георгійович		
Інженерне обладнання	ст.викл. Обуховська Любава Василівна		

8. Дата видачі завдання: « 10 » травня 2022 р.

Керівник дипломного проекту

(підпис керівника)

ГНАТЮК Л.Р.
(П.І.Б.)

Завдання прийняв до виконання

(підпис випускника)

ШАПОВАЛ К.В.
(П.І.Б.)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до дипломного проекту «Дизайн інтер'єрів музичної школи» складається з: 52 сторінок тексту, 22 рисунків, 32 використаних джерел, 1 додатку.

Ключові слова: ШКОЛА, ДИЗАЙН, ІНТЕР'ЄР, РОЗВИВАЮЧЕ СЕРЕДОВИЩЕ, МУЗИЧНА ШКОЛА.

Актуальність теми. На сучасному етапі розвитку суспільства є очевидна потреба у створенні нового типу музичних шкіл для активізації художньо-естетичного та духовно-образного світоосвоєння у сфері мистецтва, для формування повноцінної творчої особистості дитини. Нині, коли стандарти організації простору навчальних закладів такого типу відійшли від часів СРСР, то проекти таких шкіл перебувають у стані пошуку.

Об'єкт проектування — музична школа.

Предмет проектування — дизайн інтер'єрів музичної школи.

Мета дипломного проекту — розробити дизайн інтер'єру музичної школи, надати проектні пропозиції згідно з нормативними вимогами до проектування навчальних закладів, покращити внутрішній простір будівлі, враховуючи сучасні стандарти та трансформаційні рішення.

Практичне значення проектування полягає в організації простору та створенні інтер'єрів музичної школи згідно сучасних стандартів. Дизайн-рішення закладу повинно заохочувати дітей до навчання та творчого процесу. Акцент спрямований на проектування такого простору, де діти могли вільно взаємодіяти та, який сприяв би їхній соціалізації.

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. АНАЛІЗ ВИНИКНЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ	
1.1. Історія розвитку навчальних закладів.....	9
1.2. Класифікація закладів освіти.....	14
1.3. Аналоги дизайну інтер'єру навчальних закладів та культурних центрів...17	
1.4. Сучасні тенденції формування простору музичних шкіл.....	23
Висновки до першого розділу.....	26
РОЗДІЛ 2. НОРМАТИВНІ ТА ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕР'ЄРІВ МУЗИЧНИХ ШКІЛ	
2.1. Загальні вимоги до проєктування закладів освіти.....	27
2.2. Композиційні засоби формування інтер'єру навчальних закладів.....	28
2.3. Функціональне зонування інтер'єрів і необхідні приміщення.....	34
2.4. Особливості організації оптимальних акустичних умов.....	38
Висновки до другого розділу.....	40
РОЗДІЛ 3. ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРІВ МУЗИЧНИХ ШКІЛ	
3.1. Ситуаційний план та вихідні дані.....	41
3.2. Дизайн-концепція інтер'єрів музичної школи.....	42
3.3. Функціональне зонування простору музичної школи.....	43
3.4. Стилєове рішення та оздоблення інтер'єрів.....	46
Висновки до третього розділу.....	48
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	50
ДОДАТКИ	53

ВСТУП

Школа є обов'язковим етапом у житті будь-якої сучасної людини. Вона дає елементарну початкову освіту, розвиває навички та здібності дитини, які необхідні їй у подальшому житті, допомагає їй пройти перший етап соціалізації. Завдяки школі дитина в найкоротші терміни без зайвого навантаження на психіку досягає безліч найпростіших наук.

Актуальність теми. Музичні школи для дітей шкільного віку є важливим для формування художньо-естетичного розвитку дитини. Вони призначені для розвитку музичних здібностей та всебічного росту особистості дитини, освоєння нею культурних цінностей у процесі пізнання мистецтва, формування ключових, мистецьких предметних та міжпредметних компетентностей, необхідних для художньо-творчого самовираження в особистому та суспільному житті.

Також проектування навчальних закладів є актуальним в Україні, адже деякі були зруйновані в результаті воєнних дій.

Проектування музичних шкіл дещо відрізняється від проектів звичайних загальноосвітніх шкіл. Наприклад, для успішного навчання ряд приміщень повинен мати правильні акустичні властивості. Актіві зали для проведення репетицій та виступів один із прикладів таких приміщень.

Проектування шкіл нового типу дозволяє розвантажувати переповнені класи старих навчальних закладів. Це дуже важливий момент, адже чим менше учнів перебуває у класі, тим вище рівень концентрації уваги та засвоєння матеріалу.

На сучасному розвитку суспільства очевидна потреба у створенні нового типу музичних шкіл для активізації музичного та духовно-образного світоосвоєння у сфері мистецтва, для формування повноцінної творчої особистості та естетично розвиненої молоді. Нині, коли стандарти організації простору навчальних закладів такого типу відійшли від часів СРСР, то проекти таких шкіл перебувають у стані пошуку.

Об'єкт проектування — музична школа.

Предмет проектування — дизайн інтер'єрів музичної школи.

Мета дипломного проєкту — розробка дизайну інтер'єрів музичної школи згідно нормативних вимог до проектування даного типу навчального закладу, які

покращать експлуатаційні параметри даної будівлі, естетичний вигляд, врахує функціональні можливості та трансформаційні рішення.

Завдання:

- проаналізувати та дослідити досвід проектування вже існуючих закладів музичної освіти, загальноосвітніх шкіл;
- визначити необхідні вимоги до організації внутрішнього простору та дизайну інтер'єрів обраного типу закладу;
- розробити пропозиції щодо оптимального використання та трансформування простору навчального закладу;
- розробити концепцію вирішення інтер'єру простору музичної школи;
- розробити детальні необхідні креслення;
- створити візуалізації приміщень.

Практичне значення: розроблено інтер'єр музичної школи, який враховує представляє сучасні рішення щодо планування даного типу закладів згідно сучасних стандартів. Дизайн-рішення закладу заохочує дітей до навчання та творчого процесу. Акцент спрямований на проектування великої кількості вільного простору, де діти можуть взаємодіяти між собою та, який сприяє їхній соціалізації.

РОЗДІЛ 1

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ПРОЕКТУВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

1.1. Історія розвитку інтер'єрів навчальних закладів

Перші згадки про навчання у школах почали з'являтися в третьому тисячолітті до нашої ери у Стародавньому Єгипті. Згодом, вже у третьому столітті до нашої ери, у Стародавній Греції та елліністичних державах почали функціонувати школи різних рівнів, так звана триступенева система освіти, яка тривала до закінчення Античності. У писемності таке поняття, як «школа» вперше зустрічається в 1382 році. Якщо говорити про будівлі, то вважається «найстарший у світі постійний вищий навчальний заклад, що діє» збудований у 859 році, це — Університет Аль-Карауїн в місті Фес, що у Марокко.

У працях перші згадки про сучасну організацію простору загальноосвітньої школи датовані періодом пізнього Середньовіччя та розповсюджуються в часи Відродження [26]. Зокрема, згадки про тип таких будівель є у біографії засновника школи Святого Павла, яка знаходиться у Великій Британії. Основоположник даного навчального закладу — Дж. Колет, його біографію разом з плануванням школи описав Еразм Роттердамський. За його словами навчальний заклад у британській столиці складався з чотирьох приміщень, які розділяли перегородками. Зокрема, наявні були приміщення для навчань, а на стінах були зображення Ісуса, Бога-Отця, написи, тощо.

Перші письмові рекомендації щодо організації простору в навчальних закладах з'явилися згодом, в часи Реформації [3]. Про них у праці «Закони добре влаштованої школи» написав Основоположник сучасної школи Я.А. Коменський висловлював окремі побажання щодо якостей шкільної будівлі, облаштування приміщень у загальнопедагогічних роботах «Закони добре влаштованої школи» та «Велика дидактика». В ілюстрованій читанці «Картина світу речей» він надає зображення та опис шкільного класу.

Вслід за Коменським питання проектування простору у школах почав розглядати англієць Ч. Гул. Зокрема, у 1660 році він видав працю «Нове відкриття старого мистецтва вчителювання у школі», де описав основні, на його думку, критерії для розташування освітніх закладів та детальніше розглянув питання, якою має бути школа для кращого функціонування. Крім того, у роботі він торкнувся питання, де краще розташовувати класні кімнати та інші приміщення відносно поверховості закладу, а також описав екстер'єр та благоустрій, який, на його думку, у то час мали б мати навчальні заклади.

Будівництво освітніх закладів в період Ренесансу та Бароко починають розглядати архітектори. Німецький архітектор Й. Фурттенбах у своєму трактаті «Architectura universalis» навів модельний проєкт великої шкільної будівлі [28]. Щоправда, це єдиний випадок серед усіх значущих архітектурних трактатів часів Відродження та Бароко. Проте цей проєкт є досить схематичним і не дає розуміння предметно-просторової організації навчального простору. Трактат Й. Фурттенбаха можна вважати першим фаховим виданням, що цілком присвячений облаштуванню навчального простору загальноосвітньої школи – але в цій якості книга була винятком протягом багатьох років.

Отже, у вже XVII ст. було сформовано два напрямки досліджень навчального простору школи — в контексті педагогіки та в контексті теорії архітектурного проектування. Як і в першому, так і в другому напрямку питання організації та облаштування шкільного простору не були основними, розглядались побіжно в рамках більш широких досліджень. Так тривало принаймні до середини XIX ст. Наприклад, на початку XIX ст. в творах англійського педагога Дж. Ланкастера, що є автором «школи спільного навчання», оригінальної педагогічної технології, організація та облаштування школи розглядалось як необхідне забезпечення для навчального процесу; відповідні рекомендації було викладено окремими розділами, але в структурі загального опису педагогічного підходу.

Проєкти шкільних будівель друкувались в архітектурних журналах поряд з проєктами інших будівель. Вже в перших настановах щодо громадського здоров'я обговорювалась організація школи, знов-таки як один з розділів великого видання.

Імена американських просвітників середини XIX ст. Г. Манна та Г. Барнарда стали відомими завдяки появі спеціалізованої літератури з питання організації шкільного простору. Їхні твори започатковують новий підхід до вивчення школи – не з погляду педагогіки, а як цілісної організаційної структури; цей напрям освітніх досліджень сьогодні називається «школознавство». В цьому контексті Г. Манн та Г. Барnard розглядають і предметно-просторову організацію школи.

Діяльність іншого американського освітнього чиновника, Г. Барнарда, що у середині XIX ст. керував освітою у штатах Род-Айленд та Конектікут, а пізніше став першим федеральним освітнім комісаром, справила великий вплив на розвиток теорії проектування освітнього простору. Його книга «Шкільна архітектура» витримала декілька перевидань протягом 1840–60-х рр. та отримала визнання не лише в США, але й у Європі. У цій книзі Г. Барнарда комплексно розглядається велика кількість питань, що стосуються побудови та облаштування шкіл: розміщення та благоустрій ділянки, архітектура та просторова організація будівлі, інженерне забезпечення – опалення, освітлення, вентиляція тощо, – а також меблювання, забезпечення навчальним обладнанням, книгами, посібниками. Сам Г. Барnard називав свій підхід «науковим»; а з сучасного погляду він скоріше може бути охарактеризований як емпіричний. Але безумовно книга Г. Барнарда — перше спеціалізоване видання, яке містить всебічні комплексні рекомендації щодо будівництва та облаштування шкільних будівель. Важливо також і те, що цю книгу створив не архітектор, а організатор освіти, вона ґрунтується на фаховому узагальненні досвіду діяльності багатьох закладів освіти, тобто рекомендації Г. Барнарда відповідають потребам та вимогам замовника та користувачів – шкільної адміністрації, вчителя, учнів.

Протягом XIX ст. в Європі в питанні організації шкільного простору, зокрема і меблювання, основна увага приділялася в першу чергу науковій гігієні. Європейські гігієністи 1860-х років знайомилися з практикою організації шкільного меблювання в США, що здійснювалося на основі робіт Г. Барнарда, загострювали увагу до нездорового характеру, що мало меблювання європейських шкіл на той час. Протягом лише кількох років лікарі-гігієністи розробили загальну теорію проектування робочого місця школяра. У другій половині століття були опубліковані

численні розробки шкільних меблів. В кінці XIX ст. питання шкільного меблювання вже розглядали системно як у роботах з шкільної гігієни, так і монографічно; втім, навіть ці останні роботи все одно створювали лікарі-гігієністи та спрямовувалися в першу чергу на дослідження питань нешкідливої для здоров'я організації шкільних приміщень.

Розробка теорії проєктування шкільних будівель, їхнього інтер'єру та меблювання розпочалася вже після Другої світової війни. У поле уваги професійних архітекторів та дизайнерів потрапляють нові типи шкільного простору, хоча переважно ще з практичного погляду.

Після Другої світової війни, а особливо починаючи з 1970-х років, активно постають питання дослідження історії матеріальної культури. Починають впроваджуватися нові підходи у вивченні історії архітектури, формується історія дизайну як окрема наукова дисципліна, досліджуються та систематизуються дані з історії меблів та меблювання. Також варто зазначити, що такі дослідження нерідко ґрунтуються на різній методологічній базі. Скажімо, історія архітектури, яка традиційно орієнтувалась на поняття «архітектурний стиль», поступово відмовляється від аналізу стилевих напрямів як базового методу, спрямовуючи увагу на соціально-культурні, функціональні, конструктивні, формально-композиційні закономірності формування будівель та архітектурних ансамблів. Тим часом загальні оглядові роботи з історії меблів, навпаки, переважно використовували формально-стильовий аналіз у поєднанні з історико-культурною періодизацією. В історії дизайну проблема стилю ніколи не розглядалась як значуща; історичний розвиток предметного середовища здійснювався на основі аналізу не так форми, як процесів створення та використання матеріальних артефактів.

В цьому контексті відбувається узагальнення досвіду проєктування шкільних будівель та інтер'єрів.

Таким чином, оглядові роботи, що на сьогодні відомі лише у невеликій кількості, мають скоріше популярний характер, не ставлять на меті сформулювати чітку історико-культурну картину розвитку шкільного меблювання, спираються на

зовнішню періодизацію, не виявляють закономірності та тенденції розвитку шкільних меблів на тому чи іншому етапі.

Період 60-тих рр. ХХ ст. можна вважати часом становлення самосвідомості дизайну. В ці часи дизайн осмислюється як самостійний вид художньо-проектної діяльності, окреслюється його соціально-культурне значення, розробляються основи методології дизайну.

Вже починаючи з 1970-х рр. конкретизуються нові методи стосовно проектування шкільних інтер'єрів. Виданий ЮНЕСКО у 1979 році ґрунтовний посібник містить Рекомендації щодо організації процесу проектування, виробництва, стандартизації та оцінки шкільних меблів, огляд матеріалів та конструкцій, ергономіки та типології меблів для закладів загальної середньої освіти містив ґрунтовний посібник, виданий ЮНЕСКО у 1979 році. В подальшому архітекторами та дизайнерами обґрунтовуються нові тенденції в проектуванні шкільних будівель.

На межі ХХ та ХХІ ст. розвивається середовищний підхід до організації школи, розглядається меблювання та обладнання інтер'єрів школи як один з освітніх ресурсів. Роботи в галузі формування освітнього середовища переважно створюються методами педагогічної науки; не завжди приділяється належна увага в цих дослідженнях питанням організації простору, нерідко виявляється недостатня обізнаність авторів-педагогів з принципами, методами та навіть термінологією архітектури та дизайну.

Питання ергономіки меблювання у 1960-ті роки знаходилося ще на початковому етапі розвитку [15], з того часу в цій галузі розроблено систему методів дослідження та акумульовано великий фактичний (антропометричний) матеріал, що дозволило сформулювати ергономічні вимоги зокрема і до шкільних меблів.

З початком освітньої реформи «Нова українська школа», серед основних задач НУШ було визначено оновлення освітнього простору шкіл. Зокрема, передбачена відповідна організація простору, що сприяє вільному розвитку дітей.

Оскільки у НУШ виросла частка командної та групової роботи серед учнів у педагогічному процесі, то пропонується змінити проектування освітнього простору на користь групових занять [19]. Крім традиційних варіантів пропонується

використовувати мобільні навчальні місця, які можна трансформувати для роботи учнів у групах. Для цього передбачатимуть багато приміщень з відкритим простором, де учні та вчитель зможуть взаємодіяти між собою.

Також згідно з ідеєю дизайн інтер'єрів у Новій українській школі повинен сприяти розвитку дитини та мотивувати її до навчання. Крім ергономічних показників у навчальних закладах такого типу приділяють особливу увагу інтегрування нових технологій в навчання. Зокрема, в освітньому середовищі широко використовують ІТ-технології, мультимедійні засоби навчання та оновлені лабораторії.

Крім того, кожна школа згідно з НУШ матиме у своїй структурі сучасну бібліотеку. А також за нових вимогу школі буде заохочуватися інклюзивна освіта — для учнів з обмеженими можливостями буде розроблено умови, щоб вони могли навчатися в класах зі своїми однолітками.

1.2. Класифікація закладів освіти

Проектування дизайну інтер'єру навчальних закладів напряму залежить від його класифікації. Типи закладів напряму залежать від віку учнів та роду заняття.

Система навчальних закладів більшості країн Заходу налічує такі типи шкіл:

- навчальні заклади раннього дитинства (англ. Early childhood);
- первинний рівень (англ. Primary);
- вторинний рівень (англ. Secondary);
- навчальні заклади подальшої та вищої освіти (англ. Further and higher education).

Згідно з Законом України «Про освіту», в Україні можна виділити такі типи закладів освіти [13]:

Для дітей дошкільного віку:

- ясла
- ясла-садки
- дитячі садки
- ясла-садки компенсаційного типу
- будинки дитини

- дитячі будинки інтернатного типу
- ясла-садки сімейного типу
- ясла-садки комбінованого типу
- центри розвитку дитини

Для дітей, що досягли середнього віку:

- загальноосвітня середня школа
- перший ступінь — початкова школа, що забезпечує початкову загальну освіту
- другий ступінь — основна школа, що забезпечує базову загальну середню освіту
- третій ступінь — старша школа, що забезпечує повну загальну середню освіту
- навчально-виховний комплекс «дошкільний навчальний заклад — загальноосвітній навчальний заклад»
- навчально-виховний комплекс «загальноосвітній навчальний заклад — дошкільний навчальний заклад»
- профільні класи
- спеціалізовані школи, гімназії, ліцеї, колегіуми
- вечірні (змінні) школи
- класи, групи з очною, заочною формами навчання при загальноосвітніх школах

Для осіб, яким потрібна реабілітація та соціальна допомога: загальноосвітні школи-інтернати

- школи-інтернати
- дитячі будинки, в тому числі сімейного типу, з повним державним утриманням
- загальноосвітні санаторні школи-інтернати
- спеціальні загальноосвітні школи-інтернати, школи, дитячі будинки, дошкільні та інші навчальні заклади з утриманням коштом держави
- загальноосвітні школи та професійно-технічні училища соціальної реабілітації.

Професійно-технічні навчальні заклади:

- професійно-технічне училище відповідного профілю
- професійне училище соціальної реабілітації

- вище професійне училище
- професійний ліцей
- професійний ліцей відповідного профілю
- професійно-художнє училище
- художнє професійно-технічне училище
- вище художнє професійно-технічне училище
- училище-агрофірма
- вище училище-агрофірма
- училище-завод
- центр професійно-технічної освіти
- центр професійної освіти
- навчально-виробничий центр
- центр підготовки та перепідготовки робітничих кадрів
- навчально-курсний комбінат
- навчальний центр
- інші типи навчальних закладів, що надають професійно-технічну освіту або здійснюють професійно-технічне навчання

Вищі заклади освіти:

- коледж
- інститут
- академія
- університет
- Заклади післядипломної освіти
- академії
- інститути (центри) підвищення кваліфікації, перепідготовки, вдосконалення
- навчально-курсні комбінати
- підрозділи закладів вищої освіти (філіали, факультети, відділення та інші)
- професійно-технічні навчальні заклади
- науково-методичні центри професійно-технічної освіти

— відповідні підрозділи в організаціях та на підприємствах.

А також позашкільні заклади освіти:

— палаци, будинки, центри, станції дитячої, юнацької творчості

— учнівські та студентські клуби

— дитячо-юнацькі спортивні школи

— школи мистецтв

— студії

— початкові спеціалізовані мистецькі навчальні заклади

— бібліотеки

— оздоровчі та інші заклади.

Крім того, самоосвіта громадян проходить у відкритих та народних університетах, лекторіях, бібліотеках, центрах, клубах тощо.

Серед закладів музичної освіти можна виділити позашкільні заклади освіти: музичні школи для дітей середнього віку, студії, та окремі гуртки в будинках дитячої творчості. Також музику фахово вивчають в училищах, інститутах, академіях, консерваторіях та інших закладах вищої освіти фахового спрямування [4].

1.3. Закордонний та вітчизняний досвід формування дизайну інтер'єру навчальних закладів та культурних центрів

Проектування інтер'єрів музичних шкіл для дітей шкільного віку поєднує в собі формування простору звичайних закладів освіти та має елементи інтер'єрів культурних центрів. Зокрема, схожим можуть бути вимоги до проектування актових залів, а також дизайнерські рішення транзитного простору.

Навчальний заклад з відкритим простором Ørestad High School у Данії. Урбаністична простора гімназія в районі Копенгагена, де навчаються діти з 15 до 20 років. Гімназія Ørestad спроектована архітекторами 3XN і відома своєю інноваційною архітектурою, повністю позбавленою традиційних класних кімнат. Натомість чотири навчальні зони займають по одному плану. Будівля отримала премію Forum Aid Award 2009 і була номінована на Prize European Union за чотириповерхову конструкцію у формі бумеранга, що обертається, щоб створити надбудову, яка

формує гнучкий загальний каркас будівлі. Уникнення змін рівня робить організаційну гнучкість якомога вищою, а також дозволяє різним просторам викладання та навчання перекриватися та взаємодіяти без чітких кордонів. Поверхи відкриті до атриуму, де широкі парадні сходи ведуть вгору на терасу на даху. Головні сходи служать для первинного сполучення вгору і вниз, а також є серцем освітнього та соціального життя середньої школи. Три масивні колони утворюють основну несучу систему, доповнену кількома меншими колонами, розташованими відповідно до конструктивних вимог, а не як частина звичайної сітки. Скло, як правило, гладке з фасадами палуби, але на кожному поверсі знімається один фасад, щоб створити відкритий простір. Ці відкриті простори з'єднані від землі до даху. Перед скляними фасадами серія кольорових напівпрозорих скляних жалюзі може відкриватися або закриватися, щоб захистити від сонця, додаючи при цьому штрихи кольору до внутрішнього середовища. Основний принцип школи — відсутність класів та відкритість простору.

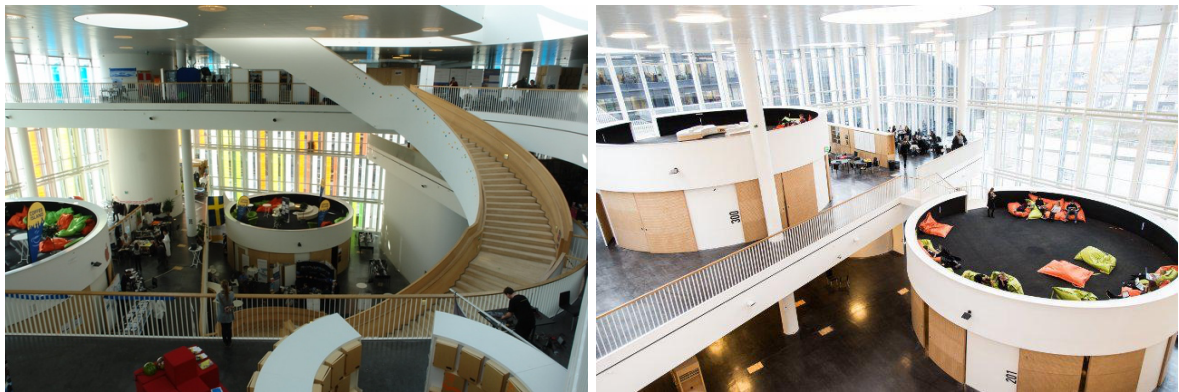

Рис. 1.3.1. Гімназія Ørestad High School, Копенгаген, Данія

Школа Мункегард у данському Гентофті побудована 1957 року архітектором Арне Якобсеном. У 2009 році культову школу було відновлено та модернізовано для розміщення нових міждисциплінарних курсів та диференційованого навчання. Розширення було призначено для взаємодії та стимулювання учнів для спілкування, формального та неформального, за допомогою використання адаптованих та гнучких навчальних просторів. Стара школа складалася з повторюваних візерунків будівель та дворів. Архітектор Дорт Мандруп вирішив у новій прибудові відтворити існуючу тему, додавши чотири великі двори, виконані у вигляді кристалічних отворів.

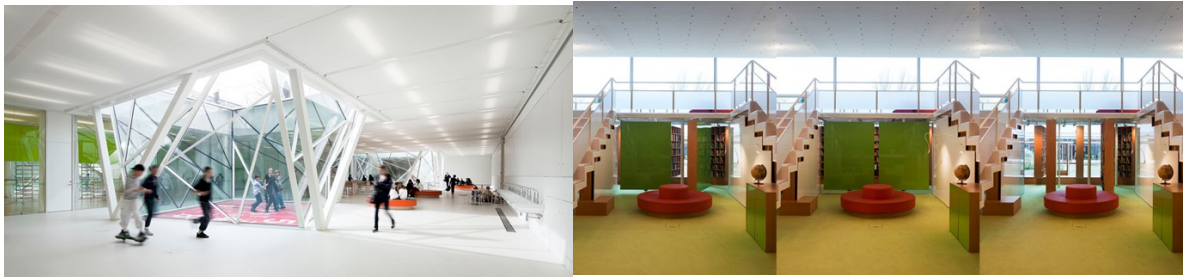

Рис. 1.3.2. Інтер'єр школи Мункегард, Гентофт, Данія

Новопечерська школа (рис. 1.3.3) спроектовано в 2014. Місце розташування — Київ. Дизайн школи відрізняється своєю функціональністю, яскравою кольоровою гамою, яка наповнена деталями графічного дизайну та українського фольклору, перетвореного дизайнерами на сучасний твір архітектурного мистецтва. Українські мотиви з'являються в інтер'єрах школи майже в усьому: видозмінена вишиванка на стінах, народні орнаменти у фойє, їдальня, карти пам'яток України. Дизайн інтер'єрів спрямований на створення комфортного середовища для навчання та прояву максимальної національної ідентичності, яка є головним гаслом школи. Усі матеріали, з яких була побудована школа, є екологічними та безпечними для людей. А функціональне використання просторів та навмисне привернення уваги є способом навчити дітей також і законам ергономічності.

Рис. 1.3.3 Організація простору Новопечерської школи, Київ, Україна

Школа у Дагенхемі реалізована в 2012 у Лондоні архітектурним бюро Allford Hall Monaghan Morris. Тут все спрямоване до максимального комфорту учнів: велика кількість вікон, для значного насичення аудиторій природним світлом, концентрація класних кімнат та загальних просторів навколо атриуму, з другим світлом та

зенітними ліхтарями. А для абстрагування дітей від суворості навчального закладу, в інтер'єрі є всі кольори веселки. Симетрія сходів, зі штрихуванням з тонких блясини, прямокутні навісні панелі на стелі атриуму, що оберігають внутрішній простір від прямих сонячних променів, а також бетонні «напівставні» на вікнах зовні будівлі — підтримують чітку та цікаву геометрію школи.

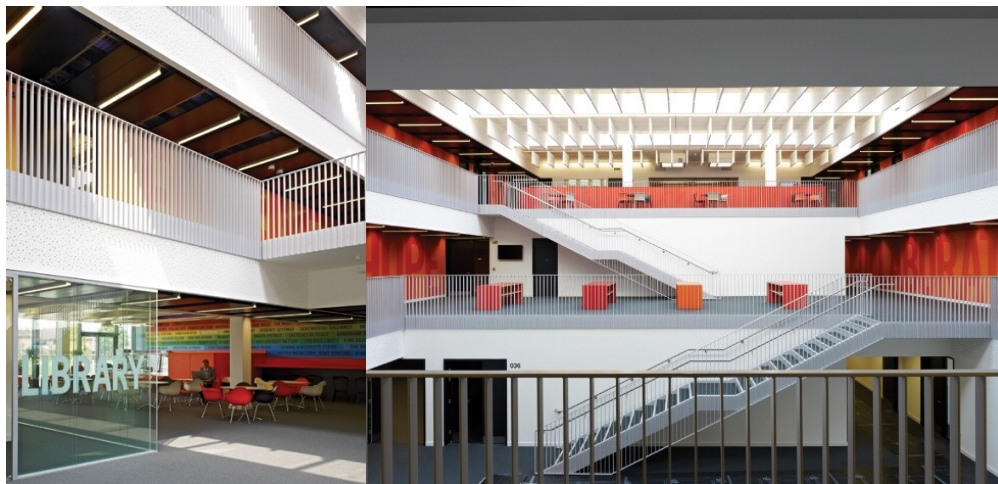

Рис. 1.3.4. Інтер'єр загальноосвітньої школи в районі Дагенхему, Лондон, Велика Британія

Концертна зала в культурному центрі VÄven (рис. 1.3.5), що у Швеції в місті Умео. Культурний центр розташований неподалік від парку ратуші. У перекладі зі шведської Väven означає «переплетення». Назва комплексу вказує на об'єднання в ньому міської бібліотеки, залу для концертів, вистав і конференцій формату black box, кінозалів, просторів для проведення різноманітних культурних і громадських заходів, готелю, кафе, барів і Музею історії жіноцтва. Мотив глобального «переплетення» відбивається і в оформленні фасадів комплексу Väven: архітектори ніби сплели світлі непрозорі панелі з темними зашкеленими ділянками, утворивши яскравий графічний ансамбль, що відсилає до малюнка кори берези. Причому поєднання чорного і білого обрано не просто так: береза є типовим деревом для півночі Швеції.

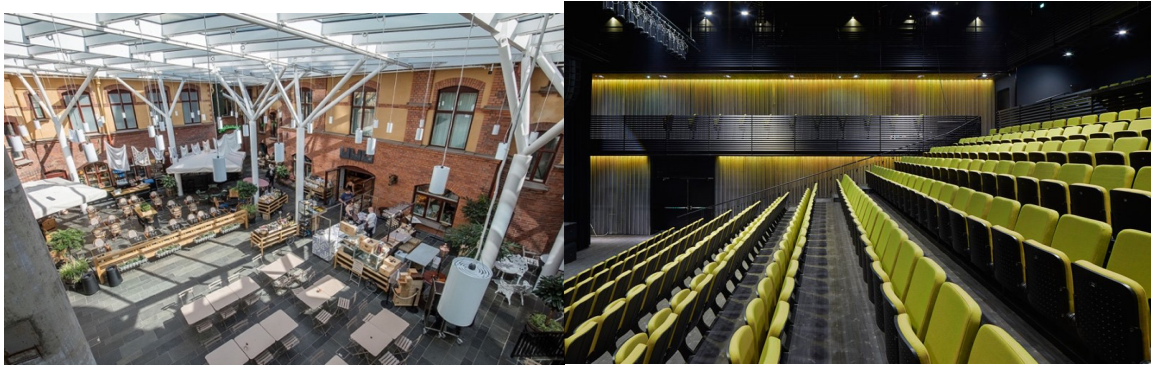

Рис. 1.3.5. Внутрішній простір культурного центру VÄven, Умео, Швеція

Культурний комплекс Akiha Ward Cultural (рис. 1.3.6) — один з найбільш відвідуваних закладів Ніігати — великого порту Японського моря. Зведено будівлю на місці колишнього футбольного поля, через що було вирішено надати центру дугоподібну форму спортивної арени. На даху розмістили оглядовий майданчик. Автори проекту- Chiaki Arai Urban & Architecture Design. Площа Akiha Ward Cultural Center складає 3000 квадратних метрів. Усередині бетонні стіни мають "ламану" форму. Це зроблено для того, щоб збалансувати тиск всієї конструкції на опори будівлі. Особливим центром виступає театральна зала. Решту приміщень займають невеликі майстерні і магазини. Дизайн концертного залу, розрахованого на 496 глядачів, розроблений особливим чином. Структурні елементи на стінах виконують роль акустичних відбивачів. Вони зроблені з перфорованих листів алюмінію, які сприяють кращій оптимізації звучання. Завдяки такому ефекту, у глядачів виникає відчуття, що вони знаходяться не в будівлі, а в справжній печері.

Рис. 1.3.6. Інтер'єр культурного центру Akiha Ward Cultural, Ніігата, Японія

Палац витончених мистецтв BOZAR (рис. 1.3.7), Бельгія — це багатопрофільний культурний центр, присвячений живопису, музиці, театру, танцю, літератури і кіно. Будівля в стилі ар-деко була побудована в 1928 р архітектором Віктором Ортой. Через обмеження висоти будівлі, Орта побудував 8-рівневу будівлю, здебільшого під землею. Комплекс BOZAR містить великий концертний зал Ле Беф, дві камерних аудиторії, лекційні зали і велику галерею для тимчасових виставок. У приміщеннях палацу також розміщуються кінотеатр, тематична бібліотека, ресторан і магазин BOZAR. В центрі проходяться найрізноманітніші заходи: концерти; театральні вистави; зустрічі з художниками і музикантами; виставки, присвячених фотографії, архітектурі, живопису Бельгії та інших країн.

Рис. 1.3.7. Інтер'єр Центру мистецтв BOZAR, Бельгія, Брюссель

Центр мистецтв в Мадриді. Іспанська студія Langarita-Navarro Arquitectos перетворила стару промислову будівлю в Мадриді в центр мистецтв, де відремонтовані корпуси тепер функціонують як науково-дослідні лабораторії і виставкові простори для Medialab-Прадо – міської організації з вивчення предметів мистецтва і цифрової культури. Старий промисловий комплекс La Serreía Belga був побудований на початку ХХ століття, і архітектори Марія Лангаріта і Віктор Наварро вирішили зберегти історичні фасади, створивши всередині гнучку структуру, яку вони прозвали La Cosa («Річ»). Це зрозуміла і чітко сформована структура з певною технологічною атмосферою, яка забезпечує великий потенціал для трансформації. У порожній простір в центрі будівлі був вставлений триповерховий об'єм з напівпрозорими стінами, які підсвічуються барвистими неоновими кольорами,

створюючи для відвідувачів позитивну атмосферу. Архітектори використовували легкі і міцні матеріали, які можуть бути легко демонтовані і повторно використані, якщо в майбутньому буде потрібно внести функціональні або конструктивні зміни. В ході реконструкції в будівлі також з'явилися нові сходи, дерев'яні меблі і жалюзі, які використовуються як проєкційні екрани.

Рис. 1.3.8. Організація простору центру La Serrería Belga, Мадрид, Іспанія

1.4. Сучасні тенденції проектування музичних шкіл

Що стосується закладів музичної освіти, то історія їх виникнення почалася в доісторичні часи. За словами Фредеріко, люди почали виготовляти музичні інструменти з кісток тварин [27]. Але великий прогрес музичної освіти відбувся в Греції з виникненням музичної теорії. Тому використання музики в греко-латинській культурі виходить за межі релігійного культу і вважається художнім проявом, який розглядається експертами як інструмент, що сприяє моральності та громадянству особистості.

У Римській імперії, на протипагу грекам, еліти відкидали музичну освіту як шкільний предмет, тому вона втратила своє суспільне значення. Тим часом, за словами Фонтерради, музика отримала великий розвиток серед еліти, що призвело до збільшення гетерогенних елементів, які з часом набули майже симфонічної характеристики [27].

Після падіння Римської імперії та піднесення католицької церкви еволюція музики була тісно пов'язана з релігійною музикою. В основному в періоди Відродження, бароко та класицизму.

В епоху Відродження стався апогей класичної поліфонії. За словами Cardoso, після досягнення його досконалості втрата голосу відбулася із введенням музичних інструментів. Кардозо згадує, що через цю еволюцію починається інструментальне чергування, яке є основним натхненням для концертів.

За словами Кардозо, у період Бароко відбувається найбільший розвиток музичних інструментів, від його вивчення до вдосконалення Лютє та формування груп, прийшов у класичний період, відзначений досконалістю з оркестрами та фортепіанними сонатами Бетховена.

Крім того, до протестантизму музична освіта була виключною відповідальністю католицької церкви. Вона була спрямована на буржуазію через її фінансові умови для оплати освіти.

Фонтеррада каже, що хоча в 17 і 18 століттях існували італійські консерваторії, вони були спрямовані в основному на освіту дітей-сиріт, тоді як у 19 столітті метою музичної освіти було професійне навчання. Ще в тому столітті музика стала розглядатися як об'єкт наукового дослідження, що призвело до отримання ступеня бакалавра в галузі музики.

У 20-му та 21-му століттях висвітлюється інша модель освіти з незалежними освітніми школами, методами, які не дотримуються жодних природоохоронних чи університетських систем, якими можуть керуватися дипломовані музиканти чи ні. У Бразилії цей метод розширився після реформування освіти в 1968 році, яке позбавило консерваторії права видавати диплом про вищу освіту. Тому пошук приватних занять зріс через колишніх студентів консерваторій, які хотіли отримати диплом, оскільки університети вимагали, щоб студенти-музиканти мали попередні знання співу чи гри на будь-якому музичному інструменті. Нині більшість незалежних навчальних шкіл країни є приватними. І все-таки в деяких містах є музичні заняття в навчальній програмі.

У ході цієї еволюції ідея музики як наукового об'єкта дослідження приділяла увагу місцям, призначеним для музичної освіти та звукової поведінки, що допомогло просувати матеріальний розвиток, що приносить користь бажаному звуку в

середовищі. Варто зазначити, що приміщення для музичних занять чи концертів необхідно планувати з увагою до акустичного та теплового комфорту.

Нині архітектура навчальних музичних закладів зазнає трансформації. Це є результатом змін у системі та методиці навчання. Класні кімнати, які ми знаємо, поступаються місцем мобільним дизайнерським просторам, досі середні коридори перетворюються на унікальні загальні зони, надаючи молодим людям можливість інтегрувати та розвиватись, а все це доповнюється дизайнерськими меблями дизайнерів та естетичними елементами дизайну інтер'єру.

Сьогодні дизайну інтер'єру люди надають набагато більше значення, адже на перший план виходять потреби, які підтримують розвиток.

Також наразі актуальним залишається реконструкція простору будівель, збудованих за Радянських часів відповідно до сучасних тенденцій [5].

Щодо проєктування концертних залів в дитячих музичних школах є створення такого простору, яка була б зручною для дітей та дає відчуття захищеності. Зокрема, коли дитина стоїть на сцені, ловить зоровий контакт з оточуючими чи близькими, це допомагає подолати страх сцени. Це дає більш центральна проєкція, яка розташована близько до сцени. Завдяки цьому навіть найдальший залишається в полі зору дитини. У стандартних рішеннях аудиторія такого розміру зазвичай вдвічі більша за сцену.

Висновки до першого розділу

1. Проаналізовано організації простору закладів освіти. Перші згадки про школи як такі з'явилися до нашої ери у Стародавньому Єгипті. Тоді як перші схематичні архітектурні вирішення простору шкіл згадуються в період Ренесансу та Бароко.

2. Проаналізовано аналоги дизайнерських рішень закордонних музичних шкіл та звичайних загальноосвітніх навчальних закладів, де широко використовуються новітні тенденції. Виявлено, що серед дизайнерських рішень музичних мала кількість спроектована згідно сучасних стандартів.

3. Проаналізовано організацію простору сучасних виставкових центрів та концертних залів. Згідно з обраним типом навчального закладу дизайнерські рішення транзитних просторів виставкових центрів та сучасного оздоблення акустичних залів можна взяти за основу організації простору музичної школи.

4. Виявлено, що наразі архітектура навчальних музичних закладів зазнає трансформації згідно зі змінами у системі та методиці навчання та відходить від так званих Радянських планувальних рішень. Навчальний простір орієнтується на групові заняття, соціальну адаптацію. Відповідно до нових тенденцій традиційні класи поступаються місцем мобільним дизайнерським просторам, досі середні коридори перетворюються на унікальні загальні зони, надаючи молодим людям можливість інтегрувати та розвиватись.

РОЗДІЛ 2

ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРОСТОРОВІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕР'ЄРІВ МУЗИЧНИХ ШКІЛ

2.1. Загальні вимоги до проєктування закладів освіти

Згідно з нормами ДБН та ДСТУ потрібно врахувати особливості природно-кліматичних умов у районі, де проєктуватиметься будівля.

Площа приміщень та їх перелік в навчальному закладі проєктуються відповідно до кількості учнів та персоналу [9].

За вимогами класи повинні проєктуватися за окремими секціями для перших класів, других-четвертих класів, п'ятих-дванадцятих класів.

Зазначають, що поверховість закладу повинна не перевищувати трьох рівнів для закладів загальної середньої освіти, у великих містах з відповідною сейсмічністю допускається чотириповерхова будівля.

При проєктуванні будівлі рекомендують розробляти приміщення висотою від 3,3 м. Висоту приміщення аудиторій, передбачених для більш ніж 50 осіб, зокрема, і концертні зали, рекомендується проєктувати від 4,2 м. висота підвіконня в навальних закладах — від 0,8 м.

Згідно з нормами навчальні та допоміжні приміщення класи повинні бути розташовані на надземних поверхах [12].

Державні стандарти України побудовані на основі параметричного методу нормування з урахуванням кращого європейського досвіду. Серед іншого, норми встановлять:

- сучасні функціональні вимоги доступності та зручності використання середовища, які повинні забезпечити безбар'єрність простору;
- додаткові вимоги до систем безпеки, зокрема, пожежної;
- вимоги до проєктування харчоблоків і їх модернізації.

2.2. Композиційні засоби формування інтер'єру

Основою композиції шкільних будинків є два фактори: ступінчаста організація колективу учнів та угруповання приміщень за їх функціональним призначенням.

Ступінчаста організація колективу учнів повинна забезпечити поєднання:

- поділу всіх учнів на окремі групи з урахуванням їх вікових особливостей та розвитку індивідуальних здібностей;
- об'єднання учнів у колективи різної величини щодо масових заходів, і колективного виховання.

Основним елементом школи є клас, у якому мають бути створені всі необхідні умови для нормального навчально-виховного процесу та гігієнічного режиму. Класи об'єднуються у навчальні секції кожної вікової групи. У таку секцію входять 4 - 5 класних приміщень або навчальних кабінетів, рекреації та туалетні, а при розосереджених гардеробах — ще й вбиральня.

Навчальна секція повинна мати гарний зв'язок із допоміжними приміщеннями та достатню ізоляцію від навчальних секцій інших вікових груп [5].

Приміщення, що не входять до складу навчальних блоків та секцій, об'єднуються за своїм функціональним призначенням у групи:

- загальношкільних навчальних та навчально-виробничих приміщень,
- навчально-спортивних приміщень та приміщень для культурно-масової роботи,
- приміщень загальношкільного призначення (їдальні, буфети, приміщення адміністративно - господарського, медичного обслуговування та ін.).

Важливими факторами, що впливають на композицію шкільних будівель, є планування та взаємне розташування навчальних секцій, що відрізняються великою різноманітністю.

В даний час у вітчизняній практиці найбільш поширена чотирикласна секція з одностороннім розташуванням класів та зальною рекреацією [5]. Цей тип навчальної секції є, мабуть, оптимальним для молодшого та середнього віку.

Для старшого віку більш прийнятною є навчальна секція з одностороннім розташуванням кабінетів, об'єднаних коридорною рекреацією, що цілком відповідає кабінетній системі навчання у старших класах.

Щодо взаємного розташування навчальних секцій оптимальною є одностороння орієнтація (всі класи звернені в один бік горизонту). У цьому випадку всі класи та кабінети мають однакові умови інсоляції, шкільна будівля має найбільшу гнучкість для розташування на ділянках з різною орієнтацією, проте це викликає надмірне подовження шкільної будівлі. Цього можна уникнути при паралельному розташуванні кількох навчальних секцій чи блоків. Для досягнення більшої компактності будівель застосовується двох та тристороння орієнтація класів та класних секцій, що, однак, ставить класи у різні умови та обмежує можливості постановки будівель на різноорієнтованих ділянках.

Їдальні проектуються з урахуванням отримання напівфабрикатів із центральних заготівельних підприємств або базових їдалень. Їдальні шкіль розраховуються обслуговування всього контингенту учнів у дві посадки (на 50% загальної місткості будівлі). Шкільні їдальні зазвичай розміщуються першому поверсі. Допускається розміщення їдалень також і на цокольному поверсі.

Приміщення для культурно-масової роботи складаються з актової зали — у музичних школах 50% загальної кількості вихованців, з розрахунку 0,6 метра квадратного на одне глядацьке місце, естради, кіноапаратної, радіовузла та інвентарної, а також рекреаційні приміщення та кімнати громадських організацій. Рекреаційні приміщення слід проектувати як залів, що створює кращі умови їх використання; рекреації не повинні мати ширини менше 2,8 метра [15].

До допоміжних приміщень відносяться вестибюль та гардероб. Залежно від прийнятого планувального рішення вестибюлі та гардероби проектуються централізованими або роздільними для учнів молодшого, середнього та старшого віку. У вітчизняній та особливо зарубіжній практиці широко експериментується влаштування гардеробів поверхових при рекреації і навіть за класами.

До групи службових приміщень входять учительська та кімната навчальних посібників, кабінет директора та завідувача навчальної частини, канцелярія, кімната

технічного персоналу та господарська комора. Канцелярія та кабінет директора повинні розташовуватися на першому поверсі, бажано поблизу вестибюля, кімната технічного персоналу біля входу до школи. Медичний пункт у музичній школі складається із медичної кімнати. До складу господарських приміщень музичних шкіл входить комора для господарського приладдя. Ці приміщення можуть розташовуватися у підвалах.

Залежно від місткості та загальної планувальної структури будівлі музичних шкіл зазвичай мають від одного до трьох поверхів.

При виборі поверховості шкільних будівель слід пам'ятати взаємодія низки суперечливих чинників. У зв'язку з тим, що у нашій практиці у шкільному будівництві застосовуються, як правило, важкі капітальні конструкції (цегла, збірний залізобетон), збільшення поверховості забезпечує більшу економічність у будівництві. Водночас зниження поверховості дозволяє створити найкращі умови для учнів та педагогів, полегшити зв'язки з ділянкою.

Однак поліпшення функціонально-технологічних якостей шкільних будівель при зниженні поверховості має свої межі: за певних умов комунікації в малоповерхових будинках більшої місткості можуть надмірно подовжитися. Знаходження оптимального рішення у взаємодії цих факторів є головним завданням щодо поверховості будівель шкіл і шкіл — інтернатів.

Істотним чинником, визначальним основу архітектурної композиції шкільних будинків, є взаємозв'язку між окремими функціональними групами шкільних приміщень. За прийомами композиції шкільні будівлі можна поділити на три основні типи: централізовані, блоковані та павільйонні.

Будівля музичної школи централізованого типу є один основний навчальний корпус, до якого можуть примикати зальні корпуси. Цей прийом композиції застосовується, як правило, для будівель відносно невеликої місткості, а також будівель, призначених для будівництва у північних районах. Достоїнство такої композиції — економічність у будівництві та експлуатації, мінімальна площа охолодження, компактність та невелика площа забудови (що дуже суттєво при

будівництві на ділянках обмеженої величини), короткі зв'язки між окремими групами шкільних приміщень.

Блоковані шкільні будівлі, що є нині найпоширенішими, складаються з низки окремих корпусів - блоків (навчальних, зальних та інших) пов'язаних між собою теплими переходами чи безпосередньо які примикають друг другу. Така композиція зазвичай застосовується при проектуванні будівель більшої місткості, призначених для будівництва в середній смузі (II та III будівельно - кліматичні райони), а також будівель, що будуються в сейсмічних районах та районах із сильно пересіченим рельєфом місцевості.

Перевагою цієї композиції є можливість добре розосередити колективи учнів для створення оптимальних педагогічних та гігієнічних умов при збереженні зручних та відносно коротких зв'язків між окремими групами приміщень, забезпечити для кожної функціональної групи шкільних приміщень органічно властиве їй планувально - конструктивне рішення, а також домогтися поєднання компактності загальної композиції.

Шкільні будівлі павільйонного типу, що складаються з окремих навчальних, зальних та інших корпусів, не пов'язаних переходами, набули найбільшого поширення у південних сейсмічних районах та районах з крутопадаючим рельєфом місцевості. Павільйонна композиція будівель підвищує ізоляцію окремих груп приміщень, що має і позитивні, і негативні якості:

- позитивні — найкраща ізоляція окремих груп приміщень від поширення шуму, запахів тощо;
- негативні — погіршення взаємозв'язку між окремими групами приміщень, подовження комунікацій.

Таким чином, сучасна шкільна будівля є, як правило, складною, розвиненою об'ємно-просторовою структурою, яка має забезпечити як оптимальні функціонально - технологічні якості, так і архітектурно - художню виразність будівлі.

Територіальна організація мереж дитячих музичних шкіл визначається граничними радіусами доступності, що залежать від ступеня рухливості контингентів, що обслуговуються, а також від масовості або унікальності об'єкта.

Музична школа, як вузькоспеціалізована установа, що забезпечує у сфері музичного мистецтва навчання музично обдарованих дітей, орієнтована переважно на транспортну доступність у межах 20 хвилин, що відповідає радіусу до 3 км. Площа зони обслуговування музичної школи — близько 2800 га, чисельність населення (залежно від конфігурації території та щільності забудови) має становити від 250 до 800 тис. осіб. На території адміністративного округу, залежно від його величини, можуть розміщуватися одна або кілька музичних шкіл. Їх слід включати до складу установ локально-міського чи місцевого громадських центрів, розташовуючи у безпосередній близькості до транспортного вузла міського чи регіонального значення. У складній містобудівній ситуації школи можуть утворювати систему територіально відірваних від них та наближених до житла філій для занять маломобільних груп школярів молодших класів та дошкільнят з радіусом доступності до 15 хвилин пішки, тобто 0,7 — 1,0 км. Зона їх обслуговування — до 300 га, чисельність населення, що тяжіє, близько 30 — 90 тис. осіб. Залежно місцевих умов філії музичних шкіл можуть розміщуватися як відокремлено, і з урахуванням загальноосвітніх шкіл. Для них мають бути забезпечені зручні та безпечні пішохідні зв'язки із житловою забудовою.

Важливо врахувати, як на дитину впливає те чи інше кольорове рішення інтер'єрів навчальних закладів. Фізіологами доведено, що кожен колірний відтінок виробляє одну і ту ж дію на будь-який організм, викликаючи цілком певну реакцію у людини будь-якого віку і будь-якої соціальної середовища. Характер цього впливу, специфіка його впливу на психіку залишаються незмінними, незалежно від стану організму в момент впливу.

У кольору також є інформаційна складова — це асоціація, яка будується на уявленні суспільства або однієї людини про колір. Тому в різних культурах один і той же колір може сприйматися по-різному.

По при те, що колірні переваги тісно пов'язані і з індивідуальними рисами характеру людини, існують загальні психологічні закономірності впливу кольору на людину. Наприклад, з віком ми віддаємо перевагу більш темним, спокійним тонам (коричневого, оливкового, сірого, чорного), так як вони асоціюються зі стабільністю,

врівноваженим станом, збереженням досягнутого і навіть релаксації над потребою в активності, зростанні і розвитку, домінуючою у дітей.

Що стосується колірної вибірки класних кімнат та аудиторій, то тут в першу чергу потрібно взяти до уваги особливості різних вікових категорій [18]. Для класних кімнат не рекомендується використовувати якийсь один колір: в кімнатах середніх і старших школярів треба прагнути до створення ділової атмосфери, що сприяє зосередженій роботі.

Учні молодших класів віддають перевагу теплим тонам. У зв'язку з цим для них рекомендується фарбувати навчальні приміщення в радісні теплі тони у всьому їх різноманітті [21]. При обґрунтуванні свого колірної вибірки діти не спираються на предметні асоціації кольору, а виходять з враження, виробленого ними тих чи іншим колірним стимулом. Яскраві кольори їх радують і привертають, погляд дитини сам тягнеться за таким кольором [24]. Причому слід зазначити, що вплив червоного, жовтого та інших яскравих кольорів не дратує дітей молодшого віку, а навіть заспокоює, дозволяє дитині почуватися комфортно.

Якщо дуже яскравий жовтий колір у великих кількостях здатний стимулювати і радувати дитину, то дорослого він скоро втомить, бо колірні симпатії дітей обумовлені, перш за все, енергетичними характеристиками кольору, а у дорослих вони не в меншій мірою залежать і від інформаційної складової колірної впливу.

Кольорове оформлення приміщень для середніх і старших класів має своєю колірною гамою сприяти серйозному настрою, зосереджувати їх. Тому для середніх класів рекомендуються різні відтінки зеленого, для старшокласників — холодні.

Більш холодні кольори забезпечують концентрацію та поглиблення інформації. Синя або зелена навчальна стена приваблює увагу студентів до викладача. Сидіння подібного кольору передбачають спокійну обстановку. Зелений і синій також можуть спричинити класну атмосферу в місцях загального користування.

Слід мати також на увазі і фактор шуму при високій напруженості в роботі, коли виникає потреба в сильній концентрації і уваги, які можливо оптимізувати за допомогою кольору [18]. Так, в музичних навчальних приміщеннях або школах, що знаходяться поблизу від галасливої дороги, шуми сприймаються спокійніше в

приміщенні, пофарбованому в спокійні сіро-зелені кольори. Глухі громохкі шуми в приміщенні можуть бути вирівняні жовтуватою його забарвленням. У спортивних приміщеннях фізичну активність стимулюватимуть яскраві кольори. У маленьких приміщеннях світлі кольори візуально збільшать відчуття від розмірів приміщення.

Також важило врахувати, що штучне освітлення навчальних приміщень безпосередньо впливає на процес навчання, адже тільки за умови якісного світла можливе точне зорове сприйняття. Особливо важливе правильне освітлення у класах навчальних закладів, оскільки від цього залежить якість засвоєного матеріалу.

Найсуворіші норми освітлення застосовуються до освітніх класів і аудиторій, оскільки за умови поганого освітлення може погіршитись здоров'я учня [7]. Йдеться, зокрема, про якісні показники світла та світильників.

У освітленні навчальних класів існує багато нюансів, наприклад, якщо в класі планується розташування комп'ютерів чи мультимедійних проєкторів, то освітлювальне обладнання має бути встановлене так чи таким чином, щоб на екранах не утворювалися відблиски.

Розміщення світильників у навчальних класах та аудиторіях залежить від характеру природнього освітлення (як правило, одностороннє або двостороннє бокове).

В актових і демонстраційних залах навчальних закладів рекомендується створювати кілька режимів освітлення, включаючи можливість плавного включення/виключення світла для переглядів презентаційного матеріалу [14].

Крім того, штучне освітлення більше, ніж природнє, змінює кольори, деякі при такому освітленні можуть навіть «зникати». Тип освітлення також впливає сприйняття кольору: теплий колір світла висвітлює теплі кольори та пом'якшує холодні відтінки, холодне світло — підсилює холодний колір і послаблює теплі, змушуючи холодні відтінки «сяяти».

2.3. Функціональне зонування інтер'єрів і необхідні приміщення

На дільницях дитячих музичних шкіл рекомендовано передбачати такі зони:

— зона рухливих ігор, розваг та фізкультурних занять;

- зона тихого відпочинку;
- театральнo-концертна зона;
- господарська зона.

Зона ігор та розваг має бути розташована ізольовано від будівлі школи та зони тихого відпочинку. Там можуть бути розміщені майданчики для рухливих ігор, занять фізичною культурою та ритмікою.

Зона тихого відпочинку має бути обладнаною лавами та навісами, а також максимально озелененою.

Театральнo-концертна зона призначається для публічних виступів концертних, фольклорних, хорових тощо колективів та окремих виконавців, проведення фольклорних свят та інших масових заходів у літню пору на відкритому повітрі. Вона має бути обладнана літньою естрадою з місцями для глядачів у зеленому партері та мати безпосередній зв'язок із під'їздами та підходами до школи.

У господарській зоні має бути розміщений держблок зі складом, гараж для шкільних автотранспортних засобів та майданчики для сміттєзбірників. Вона повинна бути обладнана зручними під'їздами з боку міських магістралей (у тому числі для пожежних машин) та стоянкою для вантажного та легкового автотранспорту.

Будівлі музичних шкіл слід проектувати близько трьох-чотирьох поверхів. При проектуванні слід передбачати об'єднання окремих приміщень у функціонально-планувальні елементи, виходячи з вимог технології навчально-педагогічного процесу, освітлення приміщень, акустичних, звукоізоляційних, санітарних та протипожежних вимог.

Для безперешкодного транспортування громіздких музичних інструментів (рояль, піаніно) ширина дверей та тамбурів у приміщеннях для музичних занять має бути не менше 1,8 м.

Функціональна структура будівлі дитячої музичної школи складається із трьох груп приміщень.

1. Навчальна група приміщень, що складається з двох видів приміщень – підготовче відділення та група приміщень основної програми навчання.

2. Загальношкільна група приміщень, до складу якої входять: вхідна група приміщень, концертний зал із супутніми приміщеннями, бібліотека, рекреаційні приміщення та санітарно-гігієнічні приміщення.
3. Адміністративно-господарська група приміщень, що включає кабінети для адміністративно-господарського персоналу, буфет та санітарно-гігієнічні приміщення, майстерні з ремонту музичних інструментів, майстерні з ремонту господарського інвентарю, склади та комори.

У музичних школах рекомендується розміщення малої концертної зали.

Функціонально-планувальна схема підготовчого відділення музичної школи виглядає наступним чином: універсальний зал, роздягальня, душові, санвузли, клас музики, приміщення для зберігання музичних інструментів.

Зону занять у підготовчому відділенні доцільно розміщувати на першому-другому поверхах будівель та ізолювати від інших відділень. Клас музики призначений для розвитку слухових та ритмічних здібностей, оволодіння основами музичної теорії. Наповнюваність групи — 12-15 учнів. Рекомендована площа класу музики — 36 м². Площу приміщення для зберігання музичних інструментів та художнього фонду рекомендується проектувати не менше ніж 18 м² (2 x 9).

Планування повинне враховувати необхідність об'єднання приміщень одного призначення у секції та розподіл їх по поверхах залежно від функціональних, акустичних та звукоізолюючих вимог.

Рекомендується наступний розподіл приміщень по поверхах:

- нижні поверхи — приміщення для групових занять, кімнати для індивідуальних занять на фортепіано;
- верхні поверхи — кімнати для індивідуальних занять на духових та ударних інструментах.

Класні кімнати для занять на народних та струнних інструментах можуть бути розміщені на будь-якому поверсі, при цьому деякої ізоляції вимагають приміщення для занять на баяні та акордеоні. Кімнати для групових музично-теоретичних занять слід розміщувати ізольовано від гучних приміщень.

У всіх приміщеннях, призначених для навчальних індивідуальних занять музикою (рис. 2.2.1), необхідно передбачати акустичні тамбури площею щонайменше 1,5 м². Стіни в музичних класах рекомендується робити непаралельними за допомогою вбудованих шаф або фальшперегородок (відхилення 2 — 12 °). При плануванні необхідно уникати вузьких та довгих приміщень. Усі класи для музичних занять повинні мати вбудовані шафи глибиною не менше 0,45 м.

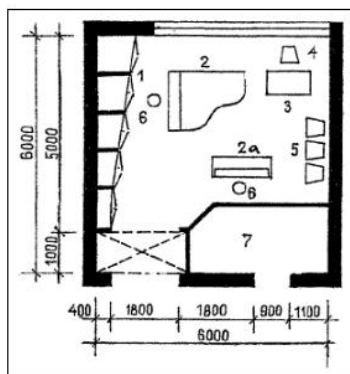

Рис. 2.2.1 схематичне планування класу для індивідуальних занять в музичній школі

У класі для занять хором місця для учнів рекомендується проектувати у вигляді амфітеатру з використанням накладних верстатів, місце для керівника хору – на піднесеному майданчику-подіумі заввишки 0,15 – 0,2 м (рис. 2.2.2) [14]. У класі для занять оркестру при кількості учасників оркестру понад 30 осіб рекомендується застосування одно- та двоступінчастого подіуму. Якщо дитяча музична школа невеликої місткості, то в ній рекомендується проектувати одне приміщення для занять оркестру та хору.

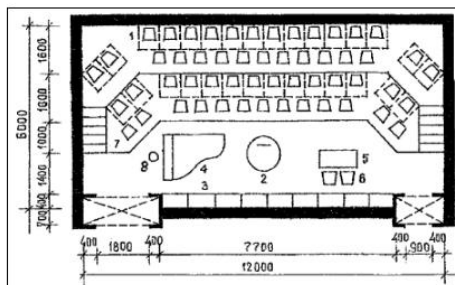

Рис. 2.2.2. схема планування класу хору

Концертний зал у музичній школі призначається для музичних, вокальних та танцювальних виступів та репетицій, лекцій з показом відео- та кінофільмів. Його

рекомендується розміщувати на першому або другому поверсі ізольовано від навчальних приміщень з метою проведення відкритих вистав. У концертних залах шкіл до 150 місць допускається влаштування горизонтальної підлоги. Для більшості рекомендованих типів будівель розмір естради рекомендується 15x19 м. Малий зал у школах призначений для проведення камерних виступів та репетицій, проведення іспитів та нарад викладачів.

Приміщення бібліотеки складається з декількох зон: читальний зал, книгосховище, фонотека та кабінки для прослуховування музичних записів. Площа однієї кабінки для прослуховування записів музичних творів має бути приблизно 2,4 м². У складі вхідної групи приміщень слід передбачити хол для батьків, які очікують учнів, із розрахунку 10 — 15% від одноразової місткості школи. У складі рекреаційних приміщень доцільно передбачити на кожному поверсі школи хол відпочинку учнів.

2.4. Особливості організації оптимальних акустичних умов музичних шкіл

Щоб створити створення оптимальних акустичні умови у навчальних приміщеннях для музичних занять потрібно врахувати співвідношення довжини, ширини та висоти.

Час реверберації у класах для занять хору та оркестру рекомендується приймати рівним $1,0 + 0,2$ сек. за частоти звуку 500 Гц. Для отримання необхідного часу реверберації необхідно передбачати акустичне облицювання приміщень для досягнення кривої збалансованої реверберації у всьому діапазоні частот [14]. Приміщення класів хору та оркестру слід проектувати зі стінками чи перегородками із підвищеною звукоізоляцією [22]. Для підвищення звукоізолюючої здатності перегородок (при зменшенні їх маси і без погіршення звукоізоляції) рекомендується застосовувати конструкції, що складаються з двох стінок, розділених суцільним повітряним прошарком не менше 50 мм без жорстких зв'язків. При влаштуванні таких перегородок не допускається засмічення повітряного прошарку. Для підвищення звукоізолюючих властивостей міжповерхових перекриттів та зменшення

їх маси рекомендується застосовувати перекриття з повітряним прошарком, наприклад, роздільної конструкції або з підвісними стелями. Не допускається встановлення вікон з горизонтальним навантаженням плетінь, що відображають у приміщення зовнішні вуличні шуми. Канали припливно-витяжної вентиляції повинні розташовуватися по фронту стіни на відстані не менше 250 мм і влаштовуватися окремо для кожного приміщення, щоб унеможливити передачу шуму з одного приміщення до іншого.

Висновки до другого розділу

1. Нормативно вимоги до проектування навчальних закладів є основою для формування архітектурного середовища. При проектуванні навчальних закладів дотримуватися нормативних документів та вимог. Їх чітке дотримання є невід'ємним фактором якості навчального процесу та безпеки учнів, викладачів та відвідувачів.

2. Визначено, що функціональне зонування приміщень у закладах музичної освіти є невід'ємною частиною грамотної організації внутрішнього простору. Рациональне функціональне зонування у визначає рівень зручності експлуатації. Функціональне зонування передбачає виокремлення основних зон.

4. Розглянуто вплив кольору учнями впливає на освітний та творчий процес, їхню психіку та здатність до опрацьовувати інформацію. Згідно з цим запропоновані кольори , що мають найбільш позитивний вплив на навчання.

3. Важливим фактором при проектуванні музичних шкіл є врахування та організація оптимальних акустичних та звукоізоляційних умов в аудиторіях, кімнатах для індивідуальних занять, а також концертних залах. Від відповідних акустичних умов напряду залежить якість освіти в проєктованому закладі освіти.

РОЗДІЛ 3. ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРІВ МУЗИЧНИХ ШКІЛ

3.1. Ситуаційний план та вихідні дані

Розміщення проєктованої музичної школи передбачене на вул. Центральній 226 у смт Бородянка, Київської області. Раніше там також був розміщений заклад музичної освіти, але він зруйнований внаслідок бойових дій. Ділянка для проєктування музичної школи має прямокутну форму (рис. 3.1.1).

Рис. 3.1.1. Схематичний план ділянки для проєктування музичної школи за адресою вул. Центральна 226, смт Бородянка, Київська обл.

Згідно генплану неподалік розташовані загальноосвітні школи, а також районний відділ освіти. Також неподалік від проєктованого закладу рекомендується розташувати зупинку, бібліотеки та медіатеки, інші заклади позашкільної освіти, зона для паркування та житлові будинки. В'їзд на територію ділянки слід передбачити з центральної вулиці. Мінімальна відстань від червоної лінії вулиці до будівлі 6-15 м.

Для проєктування музичної школи взята триповерхова будівля загальною площею 1252 м².

Будівля каркасного типу, а саме виготовлена за стійко-балочною конструкцією каркасу. Конструкція школи є багаторусною просторовою системою з колон і міжповерхових перекриттів. Несучими елементами в таких будівлях служать колони, ригелі та перекриття, а роль огорожувальних елементів виконують зовнішні стіни.

Одне з безумовних переваг конструкції, виконаного за каркасно-монолітною технологією, полягає в тому, що він може витримувати величезні навантаження. Це дозволяє вбудовувати в стіни будинку великі вікна і двері, так як все навантаження передається на масивні стійки і прогони.

Також згідно з проектом у будівлі школи передбачений підземний паркінг. Підземні стоянки вважаються найсучаснішим і найзручнішим способом зберігання автомобілів. Паркінг розташований безпосередньо під будівлею навчального закладу, тому не займає вільної площі. Основна проблема наземних парковок у тому, що вони займають багато місця, через що буває складно розминутися двом легковим автомобілям, не кажучи вже про габаритний спецтранспорт.

Він може мати подвійну функцію та, крім розташування автомобілей, використовуватись як укриття. Для цього у будівлі враховані наступні вимоги: наявність санвузлів, другий евакуаційний вихід та місця для зберігання.

3.2. Дизайн-концепція інтер'єру музичної школи

В основу концепції проекту інтер'єрів музичної школи покладена думка про те, що сучасні освітні приміщення не повинні бути нудними та академічними, як звикли уявляти багато людей, коли чують слово «школа».

Колір — потужний засіб впливу на психіку людини, а на розвитку дітей він позначається ще більше. В тому числі суттєвий вплив колірні рішення в інтер'єрі мають на освітній процес. Тому інтер'єр музичної школи дещо відрізняється від традиційного — в основі колірного рішення навчального закладу яскраві кольорові акценти, які сприятимуть творчому процесу.

Головна ідея — створити врівноважене середовище у колірному відношенні приміщення, які не будуть перезавантажувати та втомлювати дітей від великої кількості яскравих кольорів. Водночас інтер'єр закладу повинен не бути «сірим» приваблювати, створювати творчу атмосферу та покращувати працездатність школярів.

Також передбачено створення великої просторої розважальної зони для дітей, де вони зможуть проводити час, що сприяє їх розвитку та адаптації до суспільного

життя. Проектування освітнього простору передбачене на користь групових занять. Крім традиційних варіантів пропонується використовувати мобільні навчальні місця, які можна трансформувати для роботи учнів у групах.

Також важливим аспектом є створення концертного зручного для дитини, де б вона відчувала себе захищено. Зокрема, коли дитина стоїть на сцені, ловить зоровий контакт з оточуючими чи близькими, це допомагає подолати страх сцени. Це дає більш центральна проекція, яка розташована близько до сцени. Завдяки цьому навіть останні ряди залишаються в полі зору дитини.

3.3. Функціональне зонування простору музичної школи

Функціональне зонування музичної школи спроектоване з урахуванням вимог до закладів освіти, норм проектування, сучасних тенденцій організації простору в школах та безпеки учнів.

Музична школа призначення для навчання дітей віком 6-18 років. Будівля має три рівні. Планувальне вирішення школи було досягнуте без зміни конструктивних елементів споруди. Організація простору навчального закладу передбачає те, щоб учням було зручно переносити великогабаритні інструменти. Загальна площа приміщень навчального закладу 1242,2 м². Транзитний простір займає 249,04 м², що дорівнює приблизно 20% від загальної площі приміщень школи.

Перший рівень розроблений для учнів та викладачів та інших відвідувачів, він має простору зону рецепції, яка переходить в зону відпочинку та розважальну зону. Частина простору передбачена для викладачів та адміністрації.

Загалом на першому поверсі передбачені наступні зони (рис. 3.3.1):

- вхідна зона;
- зона рецепції;
- транзитна зона;
- розважальна зона;
- зона «кави-брейк»;
- технічна зона;
- зона адміністрації навчального закладу;

— санітарна зона.

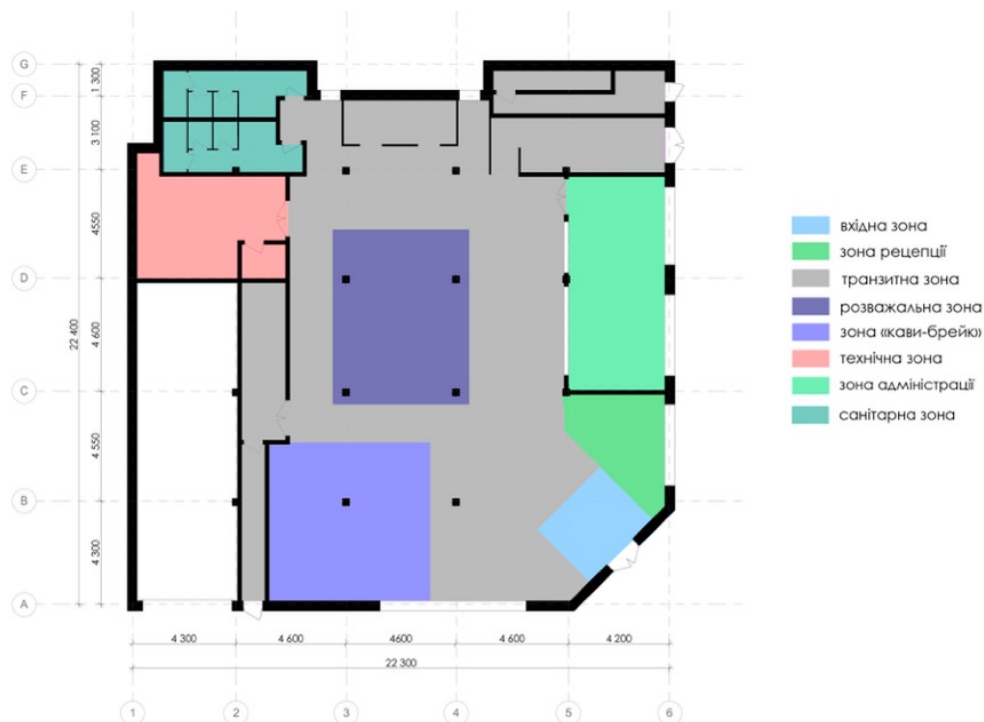

Рис. 3.3.1. Функціональне зонування першого поверху

Вхідна зона має стійку реєстрації та включає в себе зону очікування для відвідувачів або учнів. В холі школи спроектоване розважальна зона з модульними диванами та кріслами-мішками, де діти та відвідувачі можуть проводити час. Також у розважальній зоні передбачене розташування роялю, що дозволяє використовувати площу першого поверху як малий концертний зал.

Також на першому рівні розташовується зона міні-кафе, де відвідувачі, учні та викладачі зможуть проводити вільний від навчальних занять час.

Другий рівень будівлі спроектований для музичних занять та має переважно навчальну функцію. Об'ємно-планувальне рішення поверху має коридорну систему проектування, що забезпечує функціональний зв'язок між приміщеннями.

Загалом другий поверх згідно проектового планування поділяють на наступні зони (рис. 3.3.2):

- транзитна зона;
- розважальна зона;
- навчальна зона;

— санітарна зона.

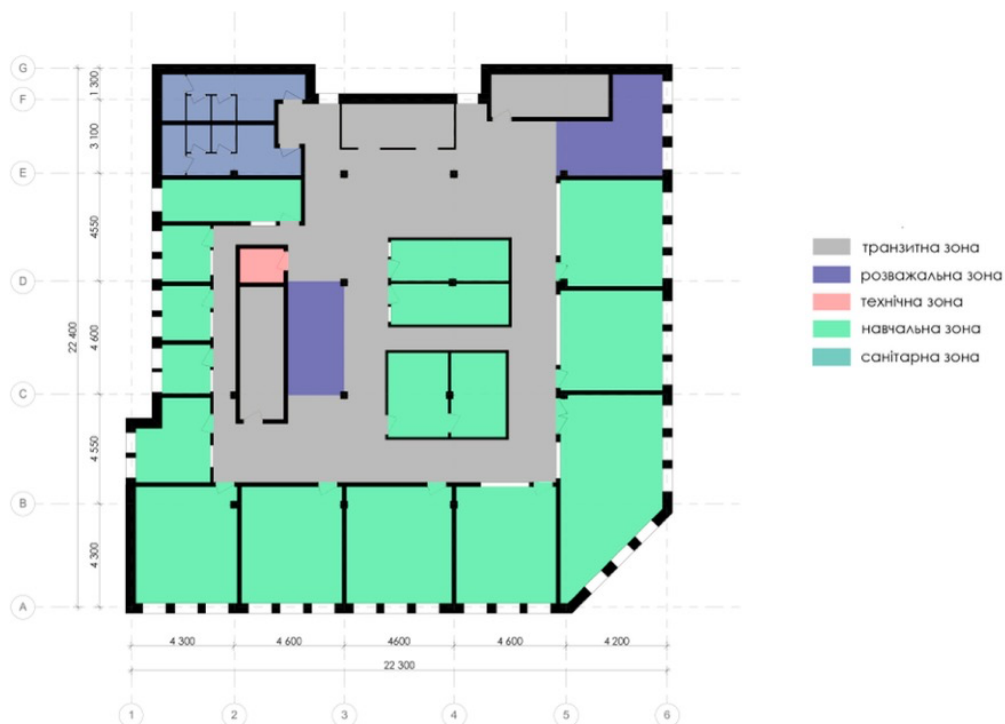

Рис. 3.3.2. Функціональне зонування другого поверху

На поверсі наявні по два класи для групових занять сольфеджіо та музичною літературою, один клас хору. Також на поверсі присутні менші за габаритами приміщення для індивідуальних занять учнів залежно від музичного інструменту: по два класи фортепіано та вокалу, клас гітари, скрипки, духових, барабанів, народних інструментів, баяну та ін. Також присутня студія звукозапису. На поверсі присутня медіатека для зберігання друкованих посібників та інших навчальних матеріалів, також в приміщенні розташовані комп'ютери, якими можуть користуватися учні та вчителі.

Головним акцентом третього рівню музичної школи є габаритна концертна зала. Вона розрахована на 150 посадкових місць.

Згідно з планувальним рішенням третій рівень музичної школи можна розділити на наступні функціональні зони (рис. 3.3.3):

- зона концертної зали;
- розважальна зона;
- зона бекстейджу;

- транзитна зона;
- технічна зона;
- санітарна зона.

Рис. 3.3.3. Функціональне зонування третього поверху

Приміщення бекстейджу, що розташоване біля концертної зали передбачене для зберігання костюмів, гримування перед виходом на сцену, а також там є місця для очікування.

Також на поверсі передбачена тераса, куди учні, викладачі та відвідувачі можуть виходити на час антрактів. Біля зони тераси знаходиться оранжерея.

Згідно державних норм на кожному поверсі будівлі спроектовано чоловічі та жіночі санвузли.

3.4. Стильове рішення та оздоблення інтер'єрів

У дизайні інтер'єрів музичної школи найбільша увага була приділена ергономіці, функціональному наповненню та естетичній складовій навчального закладу. Інтер'єр проєктованої будівлі оснащений багатою матеріальною базою: сучасне музичне обладнання, нові інструменти, спеціальні меблі.

Умеблювання та декорування внутрішнього простору музичної школи підібрано згідно з дизайн-концепцією. Відповідне обладнання та розташування необхідних музичних інструментів виконано згідно вимог. Меблі та обладнання для музичної школи підібрано відповідно до функціонального зонування та призначення.

Варто виділити хол першого поверху, який став головним майданчиком для відпочинку та розвитку дітей. Там розміщений авторський ансамбль меблів, що складається з пуфа, столика та дивану. Вони розроблені з дотриманням усіх ергономічних особливостей. Ансамбль об'єднують плавні форми, що присутній на кожній розробці.

Також при проектуванні музичної школи особливу увагу приділено освітленню. В дизайні холу навчального закладу використана велика кількість світильники, які врівноважують кольорову гаму.

Особливу увагу приділено акустиці та звукоізоляції приміщень. В інтер'єрах та декорі використані сучасні матеріали, при цьому вони відповідають усім нормативам безпеки дітей. Стильний інтер'єр наповнений яскравими кольорами.

Висновки до третього розділу

1. Відповідно до проведеного аналізу розроблено дизайн-концепцію музичної школи нового типу відповідного нормам комфорту та сприяння навчального процесу дітей.

2. На базі проведеного дослідження при проектуванні навчального закладу враховані всі акустичні та звукоізоляційні вимоги до приміщень. Також, згідно зі стандартами НУШ, розроблено об'ємна кількість простору, де діти можуть взаємодіяти між собою. Меблі в інтер'єрі закладу відповідають всім ергономічним параметрам для навчання. У підборі матеріалів врахована їх зручність та можливість подальшого використання.

3. Згідно з концепцією запропоноване колористичне вирішення дизайну інтер'єру музичної школи — дотримано баланс між використанням яскравих кольорових акцентів, що сприяють творчому процесу, та спокійними неконтрастними відтінками.

4. Створено авторський ансамбль, що доповнює концепцію дизайнерської організації простору інтер'єру музичної школи, метою якого є доповнення внутрішнього простору навчального закладу.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

1. Вивчено закордонний та вітчизняний досвід проектування музичних шкіл, загальноосвітніх закладів та концертних залів сучасного типу, виявлено особливості вимог до проектування навчальних закладів. Виявлено, що організація простору згідно європейських стандартів є основним завданням при проектуванні музичної школи. Це істотно впливає на навчальний та творчий процес в обраному закладі.

2. Запропоновано дизайн-концепцію та просторову організацію сучасної музичної школи. У проєкті втілено рішення, що заохочує дітей до навчання та творчого процесу. Дизайн-проєкт розроблений згідно з сучасними тенденціями проектування навчальних закладів. Розробка проєкту проходила чітко за дотриманням державних будівельних норм та ергономічних вимог.

3. Визначено, що важливим фактором при проектуванні музичних шкіл є врахування та організація оптимальних акустичних та звукоізоляційних умов в аудиторіях, кімнатах для індивідуальних занять, а також концертних залах.

4. На організацію простору музичної школи впливає будівля, ергономічні вимоги до проектування, а також європейські стандарти до проектування. Також, згідно зі стандартами НУШ, розроблено об'ємна кількість простору, де діти можуть взаємодіяти між собою та враховано багатофункціональність проєктованих зон.

5. Виявлено, що колір, застосований в навчальних закладах, впливає на освітній та творчий процес учнів та їхню здатність опрацьовувати інформацію. Згідно з цим запропоновані кольори, що мають найбільш позитивний вплив на навчання.

6. Визначено, що при плануванні шкільних класів та концертних залів потрібно приділити особливу увагу проектуванню штучного освітлення, яка у подальшому буде поєднуватись з природнім освітленням. Виявлено, що якість освітлення впливає на навчальний процес учнів. У концертних залах штучне освітлення на пряму відповідає за характеристику виступу, який глядачі оцінюватимуть зі сцени.

СПИСКИ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Агостон Ж.А.* Теория цвета и ее применение в искусстве и дизайне. – М.: Мир, 1982. –184 с.
2. *Ананьев Б.Г.* Особенности восприятия пространства у детей / Б.Г. Ананьев, Е.Ф. Рыбалко. – М.: Просвещение, 1964.–128 с.
3. *Брунов Н.И.* Нариси з історії архітектури. Том 1. — М: ЗАТ Центрполиграф: 2003. — с. 400.
4. Види загальноосвітніх навчальних закладів в Україні і право на освіту. URL: http://ua.prostopravo.com.ua/sim_ya/statti/vidi_zagalnoosvitnih_navchalnih_zakladi_v_v_ukrayini_i_pravo_na_osvitu
5. *Гнатюк Л.* Особливості формотворення середовища навчальних закладів / Л.Р. Гнатюк, Ю.Е. Кучеренко // Теорія та практика дизайну.
6. *Гнатюк Л.Р, Шаповал К.В.* Вплив кольору в інтер'єрі освітніх закладів на психоемоційний стан учнів. Архітектура та екологія: Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 9 – 11 листопада 2021 року). – К.: НАУ, 2021. – 236с.
7. *Гнатюк Л.Р., Могила В.В.* Формування світлового простору саду та міста. XII Міжнародна науково-практична конференція «Архітектура та екологія». 9 — 11 листопада 2021 року. — К.: НАУ. 2021.
8. *Гнатюк Л.Р., Федорова Ю.В.* Актуальність поєднання світло та фітодизайну в закладах громадського харчування. Challenges of science today, 1-3 April 2020 NAU, Kyiv.
9. *ДБН В.2.2-3:2018.* Будинки і споруди. Заклади освіти [на заміну ДБН В.2.2-3.97 Вид. офіц. Київ: Міністерство розвитку громад та територій України 2018, (Інформація та документація)
10. *Диксон Дж.* Проектирование систем: изобретательство, анализ и принятие решений. – М.: Мир, 1969. – 240 с.
11. *Драгунський В.* Колірний особистісний тест: Практичний посібник. — Мн.: Харвест, 1999. — с. 448.

12. *ДСТУ 3899-99*. Дизайн і ергономіка. Терміни та визначення. – К.: Держстандарт, 2002. – 33 с.
13. *За заг. ред. д-ра іст. наук В. В. Карнова*. Архітектура, будівництво, дизайн в освітньому просторі : колективна монографія. Рига, Латвія : «Baltija Publishing», 2021. — с. 604.
14. *Йордан В.Л.* Акустическое проектирование концертных залов и театров, 1986 — 143 с.
15. *Карапузова Н.Д.* Основи педагогічної ергономіки./ Н.Д. Карапузова, Є.А. Зімниця, В.М. Помогайбо. – К : Академвидав, 2012. – 191 с.
16. *Карнов В.* Антропологічне осмислення архітектурної форми сучасності архітектура та екологія: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 16 – 18 листопада 2020 року). - К.: НАУ, 2020. — с. 5-6.
17. *Курило В.С.* Освіта та педагогічна думка Східноукраїнського регіону у XX столітті / - Луганськ, 2000. - 460 с
18. *Кропотов В.Н.* Отделочные материалы в интерьере / В.Н. Кропотов, Н.В. Мажура. – К.: Вища школа, 1981. –168 с.
19. *Міністерство освіти і науки*. Нова українська школа: Концептуальні засади реформування середньої школи, 2016 — с. 28.
20. *Олійник О.П.* Основи дизайну інтер'єру: навч. посібник / О.П. Олійник, Л.Р. Гнатюк, В.Г. Чернявський. – К.: НАУ, 2011. –228 с.
21. Про освіту : Закон України від 01.07.2014 р. No 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2018. URL:<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 15.05.2022).
22. *Рагон М.* О современной архитектуре. Госстройиздат, 1963 - 232 стр.
23. *Рожин И.Е., Урбах А.И.* (ред). Архитектурное проектирование общественных зданий и сооружений, 1985 - 106 с.
24. *Рунге В.Ф.* Эргономика и оборудование интерьера: учеб. пособ. – М.: Архитектура, 2005. –160 с.
25. *Фрилинг Г., Ауэр К.* Человек — цвет — пространство : Прикладная цветопсихология. — Москва, Стройиздат, 1973. 120 с.

26. *Хазанова В. Э.* Клубная жизнь и архитектура клуба. 1917-1941. / Архитектура-С, 1994. – 97 с.
27. *Шумега С.С.* Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єра: навчальний посібник / С.С. Шумега, ; М-во освіти і науки України, Прикарпатський ун-т ім. В. С. Стефаника, Ін-т культури і мистецтв. - К. : Центр навчальної літератури, 2004. - 296 с.
28. *ARCHDAILY.* Escola de Música Yotoco / Espacio Colectivo Arquitectos, 2015. Tradução por Julia Brant. Disponível em. Режим доступу: URL: <https://www.archdaily.com.br/br/763429/escola-de-musica-yotoco-espacio-colectivo-arquitectos>.
29. *Furttenbach J.* Architectura universalis. Ulm : Johann Sebastian Medern, 1635. p. 160.
30. Scholar.su. Проектування клубів, центрів дозвілля Режим доступу: URL: <https://scholar.su/referaty/proektirovanie-klubov-centrov-dosuga>
31. *The Guinness Book Of Records*, Published 1998, ISBN 0-553-57895-2, P. 242.

ДОДАТОК А